

SAAPUNUT

17. 11. 2015

Sako- ja umpikaivolietteiden jätteenkuljetusjärjestelmä

7629/14.06.00/2015

Dn:o
7629/14.06.02/2015**Kh 09.11.2015 § 244**

Kymen jätelautakunta on pyytänyt Kouvolan kaupunginhallituksen ja ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntoa jätelain mukaisesta jätteenkuljetusjärjestelmästä sako- ja umpikaivolietteiden osalta. Lausuntoa on pyydetty 13.11.2015 mennessä. Ympäristöpalvelut on valmistellut lausunnon kaupunginhallitukselle viranhaltijalausuntona ja se on annettu terveyden- ja ympäristönsuojeluviranomaisena.

Jätelaki (646/2011) velvoittaa kunnan järjestämään mm. vakinaisessa asunnossa, vapaa-ajan asunnossa, asuntolassa ja muussa asunnossa syntyvän yhdyskuntajätteen, mukaan lukien sako- ja umpikaivolietteen sekä sosiaali- ja terveystaluiden, koulutustoiminnan ja julkisen hallinto- ja palvelutoiminnan jätehuollon. Kunnan vastuulle kuuluvan jätehuollon järjestämisessä on kyse julkisesta välttämättömyyspalvelusta, jonka on toimittava kaikissa oloissa, kaikkina aikoina ja kaikilla alueilla. Jätteenkuljetus voidaan järjestää kunnassa kahdella eri tavalla: ensisijaisesti kunnan järjestämänä jätteenkuljetuksena tai toissijaisesti kiinteistön haltijan järjestämänä jätteenkuljetuksena.

Kymen jätelautakunnan toimialueen kunnista ainoastaan Mäntyharjulla on käytössä kunnan järjestämä sako- ja umpikaivolietteiden jätteenkuljetus ja muissa kunnissa (Hamina, Iitti, Kouvola, Kotka, Lapinjärvi, Miehikkälä, Virolahti ja Pyhtää) on käytössä kiinteistönhaltijan järjestämä kuljetus. Vaihtoehtoina näissä kunnissa on siirtyä kunnan järjestämään sako- ja umpikaivolietteiden jätteenkuljetukseen tai jatkaa kiinteistönhaltijan järjestämää jätteenkuljetusta. Sopimusperusteista jätteenkuljetusta voidaan jatkaa kiinteistönhaltijan järjestelmänä jätteenkuljetuksena vain, jos jätelain 37 §:n edellytykset täyttyvät.

Kymen jätelautakunta on teettänyt selvitystyön sako- ja umpikaivolietteiden jätteenkuljetusjärjestelmän nykytilasta Pöyry Finland Oy:llä. Tehdyn selvityksen perusteella eri toimijat pitivät nykyistä kiinteistön haltijan järjestämää kuljetusjärjestelmää toimivana. Toisaalta myös Mäntyharjulla kunnan järjestämää kuljetusjärjestelmää on pidetty toimivana. Molemmissa järjestelmissä tyhjennykset tapahtuvat pääosin asiakkaan tilausten mukaan, mutta molemmissa on käytössä myös säännöllisiä tyhjennyssopimuksia.

Eroavuudet kuljetusten järjestämisessä näkyvät hinnoittelussa johtuen lietteen vastaanottomaksujen eroista ja kuljetusetäisyyksistä (kuljettaja - kiinteistö - vastaanottoaika). Myös yritysten hinnoittelussa on eroavaisuuksia. Näin ollen kotitaloudet eivät ole perittyjen maksujen suhteen täysin tasapuolisessa asemassa, mistä syystä jätelain 37 § ja 34 § pykälissä esitetyt määräykset eivät nykyisellään täyty kaikilta osin. Selvityksen mukaan palvelujen on todettu olevan riittäviä, yrittäjillä on vahva kokemus alueestaan ja heillä on halu palvella asiakkaita näiden toivomina ajankohtina. Lisäksi viranomaisilta saatujen lausuntojen perusteella sako- ja umpikaivolietteen liittyvien valitusten määrä oli hyvin pieni, minkä perusteella laiminlyöntejä lietteiden kuljetuksessa ja käsittelyssä

olisi vähän. Tarkkaa tietoa lietekaivojen määrästä ja sijainnista ei kuitenkaan ole olemassa. Vaikka arviot syntyvistä lietemääristä ja vastaanotetusta lietteistä ovat keskimäärin samassa linjassa, ei voida olla täysin varmoja, päätyvätkö kaikki lietteet asianmukaiseen käsittelyyn. Kattava viranomaisvalvonta on nykyjärjestelmällä vaikeaa rekisterien puuttuessa.

Selvityksen mukaan perusteena siirtymiselle kiinteistökohtaisesta kuljetusjärjestelmästä kunnan järjestämään kuljetukseen olisi hintaerojen taasoittaminen saman kunnan alueella ja ajosuoritteiden vähentäminen keräystä yhdistämällä. Lisäksi valvontaa voitaisi tehostaa, kun kaivo- ja lietemäärätiedot olisivat kootusti rekisterissä. Kunnan järjestämän kuljetuksen haittapuolena nähtiin kuljetusyritysten ja siten kilpailun väheneminen sekä järjestelmän muuttuminen jäykemmäksi ja siten palvelutason laskeminen.

Ympäristöpalvelut toteaa lausuntonaan, että selvityksessä esitetyt seikat kunnan järjestämän kuljetuksen puolesta ja vastaan ovat todellisia ja perusteltuja. Nykyinen sako- ja umpikaivolietteiden sopimusperusteinen eli kiinteistönhaltijan järjestämä jätteenkuljetusjärjestelmä Kouvolan ja Iitin kuntien alueella on kuitenkin ollut toimiva. Sako- ja umpikaivolietteiden tyhjentämisistä ja kuljetuksista ei ole tullut juurikaan yhteydenottoja ympäristöpalveluihin eikä niistä ole todettu aiheutuneen haittaa terveydelle tai ympäristölle. Näin ollen terveyden- ja ympäristönsuojelun näkökulmasta katsottuna ei ole olemassa merkittävää tarvetta sako- ja umpikaivolietteiden kuljetusjärjestelmän muuttamiselle.

Lisätietoja: Vs. ympäristösuunnittelija Marleena Naukkarinen, puh. 020 615 8048, marleena.naukkarinen(a)kouvola.fi

Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL:n kannanotto asiaan on **oheismateriaalina nro 4**.

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kouvolan kaupunki toteaa lausuntonaan, että nykyistä sako- ja umpikaivolietteiden sopimusperusteista kuljetusjärjestelmää ei ole tarpeen muuttaa.

Kaupunginhallituksen päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Asianmukaisesti allekirjoitetusta ja tarkastetusta pöytäkirjasta kirjoitetun otteen oikeaksi todistaa:

Kouvolassa 17.11.2015

Hallintosihteeri

Arja Mikkola-Lehtinen
allekirjoitettu koneellisesti